

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Communiqué de presse
du Greffier de la Cour

CEDH 011 (2011)
24.05.2011

Decizia a fost data de catre o camera alcatuita din urmatoorii 7 judecatori:

Josep **Casadevall** (Andorre), *président*,
Alvina **Gyulumyan** (Arménie),
Egbert **Myjer** (Pays-Bas),
Ineta **Ziemele** (Lettonie),
Luis **López Guerra** (Espagne),
Mihai **Poalelungi** (Moldova), *juges*,
Florin **Streteanu** (Roumanie), *Juge ad hoc*,

ainsi que de **Santiago Quesada**, *greffier de section*.

Decizia Curtii:

Curtea constata ca doar punctele extrase din Art. 2 si 8 sunt admisibile (Art.35, conditii de admisibilitate).

In plus, concluziile referitoare la aceste articole (Art.35, conditii de admisibilitate), sau asupra inadmisibilitatii altor puncte - fac inutila examinarea punctelor Art. 6, 13, 14 si 34. Curtea constata ca Asociatia nu a mentinut cererea ei de inceput, referitoare la alegatiile supravegherii secrete (Art. 37).

In final Curtea deci, trebuie sa judece pe fond numai problemele referitoare la ancheta efectiva asupra decesului fiului Dlui si Dnei Vlase (Art.2) si la supravegherea secreta mentionata de Dl. Maries (Art.8).

Art.2 (ancheta decesului fiului Dlui si Dnei Vlase).

Art.2 cere o ancheta eficace, cand s-a recurs la forta, in special de catre agentii Statului si aceasta a dus la moartea unui om. Este vorba de a se face un examen prompt, complet, impartial si aprofundat al circumstantelor omuciderilor, in scopul de a putea ajunge la identificarea si pedepsirea responsabililor.

Referitor la decesul fiului Dlui si Dnei Vlase, Curtea noteaza ca ancheta s-a deschis de peste 20 de ani. Deoarece Conventia Europeana a Drepturilor Omului nu a intrat in vigoare, decat pe 20 Iunie 1994 privitor la Romania, Curtea nu a putut analiza aceasta ancheta decat pentru perioada posterioara acestei date.

Curtea noteaza ca in 1994, Dosarul era la procurorii militari din Brasov. Acestia erau pe acelasi loc ca majoritatea acuzatilor, printre care inalti responsabili ai armatei in functie, militari supusi principiului subordonarii ierarhice. Curtea remarca apoi, ca si Consiliul Superior al Magistraturii a confirmat prin doua scrisori din Octombrie 2008 si Ianuarie 2009, intre 1994 si 2001, apoi intre 2002 si 2005 (aproximativ 10 ani in total), ca nici un act de investigare, referitor la moartea fiului petentilor nu a fost indeplinit, fara ca aceasta sa aiba vreo justificare. De asemeni, prin scrisoarea din Iunie 2008, Sectia Parchetelor Militare de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie a constatat tergiversari si a facut o lista a cauzelor, printre care s-a numarat absentia comunicarii prompte a deciziilor de neurmarire penala partilor vatamate, sau «lipsa de cooperare» a institutiilor implicate in represiunea din Decembrie 1989. In acest sens, Curtea reaminteste ca disimularea intentionata a probelor duce la dubii asupra capacitatii reale a anchetelor care au stabilit faptelor. De asemenea, clasarea « secret » sau « secret absolut » a informatiilor esentiale pentru ancheta, nu este justificata.

Curtea reaminteste apoi obligatia asocierii procedurii apropiatilor victimei. Ea evidentiaza ca nu a fost adusa nici o justificare, absentei totale de informatii despre ancheta cu care Dnul si Dna Vlase au fost confruntati pana in iulie 1999, in urma numeroaselor cereri facute de catre ei in acest sens. In plus, nici decizia de neurmarire din 28 decembrie 1994, nici motivele ei nu au fost comunicate. Chiar dupa aceasta data, comunicările care le-au fost facute s-au redus la o scurta informare in decembrie 2003 si la raspunsuri repetitive/repetate ale Consiliului Superior al Magistraturii in octombrie 2008 si in ianuarie 2009. Abia in februarie – martie 2010 informatiile esentiale pentru ancheta, anterior clasate « secret » si « secret absolut », au fost accesibile petentilor si fiecărei parti vatamate.

Curtea nu subestimeaza ca nu se poate nega complexitatea Dosarului, care vizeaza, incepand cu Decizia luata in ianuarie 2006 de conexare a Dosarului nr. 97/P/1990 si stabilirea responsabililor pentru intreaga represiune armata

care s-a desfasurat in timpul ultimelor zile ale lui decembrie 1989, in mai multe orase ale Romaniei. Ea considera totodata, ca miza politica si sociala invocata de catre autoritatile romane in argumentare, nu a fost suficienta ca sa justifice ea singura nici durata anchetei, nici felul in care ea a fost condusa pe o lunga perioada de timp, fara ca cei interesati si publicul sa fie informati de progresele ei. Din contra, importanta ei pentru societatea romaneasca ar fi trebuit sa conduca autoritatile sa trateze Dosarul prompt si fara intarzieri inutile, in scopul de a preveni orice parere ca anumite acte se bucura de impunitate.

Curtea subliniaza dreptul victimelor si al familiilor lor de a cunoaste adevarul asupra imprejurarilor evenimentelor care au implicat o violare masiva a unor drepturi atat de fundamentale ca dreptul la viata, ceea ce implica dreptul la o ancheta judiciara efectiva si eventual dreptul la despagubire. Din acest motiv, in cazul folosirii masive a fortei ucigase impotriva populatiei civile in timpul manifestarilor antiguvernamentale care au precedat trecerea de la un regim totalitar la unul mai democratic, Curtea nu poate accepta ca o ancheta este efectiva, daca se incheie avand ca efect prescrierea responsabilitatii penale, in timp ce autoritatile, ele insele au fost inactive. De altfel, cum a aratat deja Curtea, amnistia este total/ general incompatibila cu datoria pe care o are Statul sa cerceteze actele de tortura si sa lupte impotriva crimelor internationale. La fel in ceea ce priveste gratierea.

In aceste conditii, in ceea ce priveste Dnul si Dna Vlase s-a savarsit violarea Art.2.

Art. 8 (supravegherea secreta invocata de Dnul Maries)

Dl. Maries a prezentat doua fise de informare si un document de sinteza, al caror subiect el insusi, datate in 1990. Aceasta confirma ca el a fost cu adevarat obiect al masurilor de supraveghere in 1990. Aceste documente erau in continuare pastrate de catre Serviciile de Informatii romanesti, cel putin in 2006, cand a obtinut copia lor.

1. Curtea reaminteste ca a analizat legislatia romana referitoare la masurile de supraveghere secreta, legata de securitatea nationala, pentru prima oara in 2000². Curtea a tras concluzia atunci, ca legislatia referitoare la strangerea si arhivarea datelor nu continea garantiile necesare dreptului la viata privata a indivizilor ; nu se indica

indeajuns de clar extinderea si modalitatile exercitarii puterii de apreciere de catre autoritati, in domeniul respectiv. Ori, in ciuda, in special a unei Rezolutii interimare ³ a Comitetului de Ministrii a Consiliului Europei ⁴, Rezolutie care chema la remedierea urgenta si in intregime a acestor carente, executarea acestei decizii este inca in curs si astazi. In plus, cum de asemeni Curtea a constatat in 2007 ⁵, in ciuda amendamentelor facute in 2003 si 2006 Codului de Procedura Penala, masurile de supraveghere in cazurile de atingere presupusa a sigurantei nationale, astazi inca pot fi ordonate conform procedurii prevazute de catre Legea nr.51/1991, care nu a fost abrogata.

---

² Rotaru vs. Romania , Marea Camera, 04.05. 2000

³ Document Rez. DO (2005) 57

⁴ In virtutea art. 46 al Conventiei, Comitetul de Ministrii este insarcinat cu supravegherea executarii decizilor Curtii

⁵ Dumitru Popescu vs. Romania (nr.2), 26.04.2007

Absenta garantiilor necesare in Legislatia nationala, a permis ca informatiile culese in 1990, de catre Serviciile de Informatii privitoare la subiectul Dl. Maries, sa fie inca pastrate de catre acestia, 16 ani mai tarziu, in 2006. In plus, in lipsa garantiilor in legislatia nationala pertinenta, Dl. Maries risca in mod serios sa ii fie ascultate convorbirile telefonice si acum. In consecinta, privitor la Dl. Maries a fost violat Art.8.

Art.46 (forta obligatorie si executare a deciziei)

Curtea noteaza ca violarea Art.2 pe care a constat-o ca urmare a absentei unei anchete efective, scoate la iveala la scara mare, o problema, dat fiind ca mai multe sute de persoane sunt implicate ca parti vatamate in procedura penala criticata. In plus, peste o suta de cereri similare acesteia, sunt adresate Curtii. Acestea ar putea in viitor, duce la noi decizii care ar concluziona violarea Conventiei.

Curtea reaminteste in special, ca in principiu, Romania este libera, sub controlul Comitetului de Ministrii al Consiliului Europei, sa isi aleaga mijloacele de a se achita de obligatia juridica stipulata in Art. 46. Ea constata totodata ca se impun masuri generale la nivel national, fara nici o indoiala/foarte clare, in cadrul executarii prezentei Decizii.

Curtea considera ca Romania trebuie sa puna capat situatiei care a condus la constatarea violarii Art.2, referitor la Dnul si Dna Vlase, evidentinand dreptul numeroaselor persoane carora li s-a facut o ancheta efectiva, care nu se termina prin efectul prescrierii responsabilitatii penale, tinand cont si de importanta pentru societatea romaneasca, de a cunoaste adevarul despre evenimentele din decembrie 1989. Romania trebuie deci, sa ofere o redresare propice, pentru a respecta cerintele Art.46, tinand cont de principiile enuntate de jurisprudenta Curtii in materie.

In aceste imprejurari, Curtea nu considera necesar sa amane Dosarele similare pe care le are, asteptand ca Romania sa ia masurile necesare. Continuarea analizarii Dosarelor asemanatoare, ii va aminti cu regularitate Romaniei, obligatia ei, rezultata din aceasta Decizie.

Art.41 (Satisfacere echitabila)

Ca satisfactie echitabila, Curtea spune ca, Romania trebuie sa plateasca, ca despagubire morala 15.000 euro (EUR) fiecaruia Dlui si Dnei Vlase si 6.000 euro (EUR) Dlui Maries.

In plus, ea trebuie sa plateasca o suma de 20.000 EUR, pentru cheltuieli.

Decizia nu exista decat in franceza

Redactat de catre grefa, prezentul comunicat *ne lie / nu leaga* Curtea. Deciziile si hotararile date de catre Curte, ca si informatii complementare subiectului acesteia, pot fi obtinute pe site internet. Pentru a te abona la comunicatele de presa ale Curtii, a se inscrie pe *fls RSS de la Cour*.

Contacts pour la presse

echypress@echr.coe.int | tel: +33 3 90 21 42 08

Frédéric Dolt (tel: + 33 3 90 21 53 39)

Emma Hellyer (tel: + 33 3 90 21 42 15)

Tracey Turner-Tretz (tel: + 33 3 88 41 35 30)

Kristina Pencheva-Malinowski (tel: + 33 3 88 41 35 70)

Nina Salomon (tel: + 33 3 90 21 49 79)

Curtea Europeana a Drepturilor Omului a fost creata la Strasbourg de catre Statele membre ale Consiliului Europei in 1959, pentru cunoasterea sesizarilor violarii Conventiei Europene a Drepturilor Omului din 1950.